

"אם לא הייתי שייגעץ גדול, הפרויקט הזה היה מת עשר פעמים"

13.1.2009 | 07:01 מאת אבי בר-אלי

<< הגיאולוג יוסי לנגוצקי ראה אתמול בעיני רוחו את דמותו של משה רבנו. כשם שזה הוליד את בני ישראל עד לפאתי הארץ המובטחת, אך זכה רק להשקיף עליה ולא לדרוך בה, כך איבד לנגוצקי את אחזקותיו בקידוח "תמר" ערב תחילתו, לאחר שהיה זה שהוביל במשך כעשור את המהלכים לגילוי ולפיתוחו.

לפני כשלושה חודשים הודיע שותפו של לנגוצקי ב-STX, בני שטיינמץ, כי החליט לפרוש מהקונסורציום לביצוע הקידוח, לאחר שהשקיע עד כה בפרויקט כ-2.5 מיליון דולר. STX אמורה היתה להזרים עד סוף נובמבר 2.25 מיליון דולר נוספים למימון תחילת עבודות הקידוח באתר. ואולם לטענת לנגוצקי, בשל הודעתו המאוחרת, לכאורה, של שטיינמץ על פרישתו, לא התאפשר לו לאתר משקיע חלופי. וכך נותר לנגוצקי, יזם הפרויקט, מחוץ לקונסורציום, כשזכויות השניים מחולקות בין יתר השותפים לקידוח.

האם תגיש תביעה נגד שטיינמץ?

"צר לי שבני שטיינמץ החליט ברגע האחרון לא להמשיך בפרויקט. היתה בינינו שותפות שבה הוא היה האחראי למימון. אמתין לתוצאות הסופיות של הקידוח, ואז אפעל בעצת יועציי המשפטיים. כואב לי, כי אני מרגיש כמו יוצר שנלקחה ממנו יצירה. זה שיכולת לראות כאן רווח כספי, זה חשוב, אבל איני עוסק בחיפושי נפט וגו בגלל הכסף - אלא בגלל שזה המקצוע שלי, ואני אוהב את זה. כסף זה טוב, אבל זה לא טעם החיים שלי. אני מרגיש צער עמוק מאוד".

לנגוצקי, 74, אל"מ במיל', חתן פרס ביטחון ישראל ובעל עיטור המופת, מתהדר בניסיון של 40 שנה בגיאולוגיה. בין השאר, כיהן לנגוצקי בעבר בתפקיד סגן מנהל המכון הגיאולוגי ומנכ"ל חברת חיפושי הנפט הלאומית. לקידוח "תמר" הגיע לנגוצקי לאחר שהצליח להביא לישראל את בריטיש גז (BG), שימש יועצם המקצועי ואף שותפם בפרויקט. "זה מקרה קלאסי שבו רואים כיצד היעדר חברה בינלאומית מנוסה לא היה מאפשר להוציא את הפרויקט לדרך", אומר לנגוצקי.

"מכת מוות"

את עזיבת BG ותחלופת הבעלים בתחילת שנות ה-2000 הגדיר לנגוצקי "מכות מוות". והוא היה זה שמחל על כבודו, התקשר לגדעון תדמור, מנכ"ל דלק אנרגיה, והציע לו, על כוס קפה בהרצליה פיתוח, להצטרף אליו לפרויקט הצפוני הנועז. "אם לא הייתי שייגעץ כזה גדול - הפרויקט הזה היה מת עשר פעמים", אומר לנגוצקי. "אלף לילה ולילה עברנו כאן. כולם אמרו לי: 'די. גמרנו, עזבנו'. הולכתי את בני ישראל, עברתי את היאור ואת המדבר, ואם תהיה כאן תגלית - ארגיש כמו משה רבנו".

קידוח "תמר" מכונה בעגה המקצועית "Wild Cat", כלומר, "קידוח מרוחק מאוד מכל קידוח אחר במידה המשאירה לא מעט אי-ודאות למקבלי ההחלטות טרם ביצועו", מסביר לנגוצקי. "זה שיש לנו אינדיקציות מעודדות, זה לא אומר שנוכל להפיק מסחרית, והקידוח הזה יכול להיגמר יבש. עם זאת, אני משוכנע שלפי כל אמות המידה המקובלות כיום בעולם בחיפושי הנפט, הסיכויים לתגלית מסחרית ב'תמר' הם משמעותיים".

ומה בנוגע להשלכות על עתיד חיפושי הנפט והגז בים התיכון?

"שטחי הים התיכון הישראלי תפוסים ברובם בידי חברות ישראליות זרות, אשר מטבע הדברים ממתינות בקוצר רוח לתוצאותיו של קידוח 'תמר'. אם אכן נצליח, תתחיל בים שלנו פעילות מאוד אינטנסיבית. אבל לחיפושי נפט נדרשים חוסן נפשי, תעוזה וסבלנות, ומי שמחפש 'לעשות מכה קלה ומהירה' - לא יחזיק מעמד. כל השותפים שעזבו לאורך השנים היו הרפתקנים. מי שנשאר היום הן רק חברות חיפושי נפט. אלה שהכסף שלהן בנפט, אלה שמודעות לסיכונים - ולא מספרי סיפורים".

מקבוצת שטיינמץ נמסר בתגובה: "לקבוצה השקעות בתחומי האנרגיה ברחבי העולם, כשבכל המיזמים היא המובילה ומחזיקה באחוזים משמעותיים. מאחר שאחזקותיה בקידוח